

Antero Eerolan ja 17 muun valtuutetun aloite kaupungin kartoitettava it-palveluiden epäterveitä riippuvuuksia

VD/1466/00.02.00.03/2026

Antero Eerola och 17 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I Finland är den offentliga sektorns informationsförvalning nästan helt beroende av utländsk, särskilt amerikansk, programvara, servrar och annan informationsteknologi. Till exempel statens e-tjänstportal suomi.fi finns i molntjänsten hos amerikanska Amazon Web Services.

Som Yle rapporterade (<https://yle.fi/a/74-20210924>) ”pilvipalvelu on hienompi nimi jonkun muun tietokoneelle” (molntjänst ett finare namn för någon annans dator). Detta innebär att datahanteringen inte sker i Finland och inte omfattas av Finlands lagstiftning. Sammanlagt två tredjedelar av de offentliga tjänsterna i Finland – till exempel FPA, skatteförvaltningen, Traficom och Mina Kanta-sidorna – fungerar i amerikanska molntjänster (<https://yle.fi/a/74-20208588>).

Samma beroende gäller också Vanda stad.

Förutom Amazons servrar domineras mjukvarusidan nästan helt av de amerikanska jättarna Microsoft och Google, som är globala monopol.

Offentligt tillgänglig information har länge visat att amerikanska myndigheter – särskilt underrättelse- och säkerhetstjänster – har praktiskt taget obegränsad tillgång till data som lagras av amerikanska mjukvaruföretag och till kommunikation som passerar genom dem.

Särskilt lagringen av data i utländska molntjänster utgör en allvarlig risk för datasäkerheten. Det handlar också om betydande kostnader för staden, eftersom Microsofts licenser är mycket dyra.

Den senaste tiden har den internationella situationen blivit betydligt mer spänd. Förenta staterna har öppet hotat de europeiska bundsförvanterna och till och med deras territoriella integritet. Olika hot om tullar har blivit vardag. Sannolikt kommer USA:s inflammerade förbindelser med olika europeiska länder och åtminstone landets utrikespolitikens djupa oförutsägbarhet att fortsätta länge.

Det finns andra valmöjligheter. Till exempel har justitieministeriet meddelat (<https://yle.fi/a/74-20207085>), att det kommer att ompröva överföringen av datasystemet med uppgifter om valet till en amerikansk molntjänst.

Enligt medieuppgifter beror det på att den världspolitiska situationen har förändrats.

Även Frankrike har för avsikt att förbjuda amerikanska videokonferenstjänster som Zoom, Google Meets och Microsoft Teams samt amerikanska e-posttjänster. Dessutom avstår Danmark och några av dess städer från flera Microsofts tjänster. Några tyska delstater planerar också att göra det.

Alternativet skulle kunna vara öppen källkod. Mer information om teknologiberoende finns till exempel i denna artikel i Helsingin Sanomat:

<https://www.hs.fi/visio/art-2000011766288.html>

Mot bakgrunden av ovanstående lämnar vi, undertecknade ledamöter in följande fullmäktigemotion:

* Vanda stad gör en utredning om hur beroende staden är av utländska, särskilt amerikanska it-företag, hur deras datasäkerhet är ordnad, var datacentralerna finns, hur man förhindrar utländska myndigheters tillgång till känsliga uppgifter, vilka kostnaderna för programvarulicenser är i Vanda och vilka alternativa lösningar som finns, till exempel lösningar som baserar sig på öppna datasystem.”

Stadsfullmäktige 23.2.2026 § 32

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Antero Eerolas och 17 andra ledamöters undertecknade motion om att staden bör kartlägga osunda beroenden av it-tjänster